

Retaule de l'antiga Casa de la Ciutat

Aquests elements en fusta pintada, policromada i daurada pertanyien originalment al retaule que presidia la capella de l'antiga Casa de la Ciutat de Tortosa, enderrocada al principi del segle xx i que estava ubicada en el mateix lloc que actualment ocupa l'edifici del palau Oliver de Boteller.

El retaule fou traslladat a l'antic Museu Municipal de Tortosa pels volts de l'any 1915, on es conservà desmuntat durant algunes dècades. Després de la darrera guerra civil, el llavors director del museu, Enric Bayarri, el va lliurar, juntament amb el Crist de la Sang (que provenia de l'antiga capella d'aquesta confraria), a l'església del Roser del barri de Ferreries, per tal de substituir tant com es pogués la manca d'imatges religioses, després de les destruccions

patides durant aquell conflicte. El retaule romangué en aquell lloc fins que al final de la dècada dels cinquanta del segle xx, fou de nou desmuntat i arraconat. D'aquesta manera molts dels seus elements es dispersaren, i alguns van fer cap fins i tot a Madrid.

Les parts del retaule exposades al públic en el Museu de Tortosa són fragments del seu basament (on hi ha ben visible l'escut de la ciutat i l'any 1599), tres columnes corínties amb el fust decorat amb garlandes vegetals, una pilastra també coríntia, els extrems del cos principal del retaule on es representen dos éssers mitològics alats (un

de masculí i un de femení), meitat humans, meitat animals marins i l'estructura del cos superior o remat

on es representen dos angelets ajaguts. Aquests darrers i les figures mitològiques són

les parts més interessants del retaule, el qual ha perdut la taula principal i la del remat on es devia representar amb pintures l'Àngel Custodi (patró del municipi de Tortosa fins a mitjan del segle XIX) i, probablement, un Calvari.

Respecte a l'autoria de l'obra, cal diferenciar la part arquitectònica i escultòrica del retaule, realitzada l'any 1595 pel fuster Joan Bellver, que cobrà 79 lliures de moneda barcelone-

sa, de la part pictòrica i de dauradura, la qual fou realitzada el 1599 pel pintor i prevere Joan Desi, que va rebre 270 lliures per aquest treball. Gràcies a la tasca de l'historiador F. Pastor, que va transcriure part del contracte signat entre el municipi de Tortosa i el fuster Bellver, podem saber que les dimensions previstes per al retaule (sense les polseres dels extrems) serien uns 15 pams antics d'alçada per 10 d'amplada, o siga, uns 3,6 metres d'alçada per uns 2,14 metres d'amplada.

Joan-Hilari Muñoz

Època moderna (anys 1595-1599)

Joan Bellver (part escultòrica) i Joan Desi (pintura i dauradura).

Procedència: capella de l'antiga Casa de la Ciutat de Tortosa.

Núm. inventari: 1003

PASTOR, F.: "La capilla y el retablo de la antigua casa del Consell de Tortosa", *La Zuda*, 56. Tortosa, 1917.
MASSIP, J.: *Un quart de segle del Museu i Arxiu Municipal de Tortosa*. Tortosa, 1987.

El Museu de Tortosa inicia una col·laboració amb L'EBRE amb una sèrie d'articles, de periodicitat mensual, destinada a difondre la seua col·lecció